

BØRNE- OG
UNDERVISNINGS-
MINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Vejledning om Rammer for deltagelse i forsøg med udskolingslinje eud 8/9 i skoleåret 2025/2026

Indhold

1. Baggrund.....	3
2. Tidsplan	3
3. Vilkår og rammer for eud 8/9 i skoleåret 2025/2026.....	4
3.1. Justerede vilkår og rammer for eud 8/9 fra 2025/2026.....	4
3.2. Fortsat gældende vilkår og rammer	5
4. Sammenhæng til den almindelige juniormesterlære.....	7
5. Økonomi.....	7
5.1. Hvordan søges der om tilskud	7
6. Ændringer	7
7. Erfaringsopsamling	7
8. Har du spørgsmål?.....	8
Bilag 1: Sammenligning: Eud 8/9 i 2025/2026, tidligere eud 8/9 og almindelig juniormesterlære.....	9

1. Baggrund

I skoleåret 2025/2026 vil forsøget med eud 8/9-ordningen blive videreført som **et forsøg med en særlig ordning inden for juniormesterlære**. Denne vejledning henvender sig alene til de kommuner, der allerede deltager i forsøget, og beskriver de opdaterede betingelser for eud 8/9-ordningen i skoleåret 2025/2026.

Det betyder, at det tilsagnsbrev, I allerede har modtaget på baggrund af jeres ansøgning om deltagelse i forsøget, fortsat er gældende, men med en justeret ramme for forsøget, som beskrevet i denne vejledning. Som deltager i forsøget skal I derfor orientere jer i de justerede rammer og tilpasse jeres eud 8/9-ordning til de vilkår, der gælder for skoleåret 2025/2026.

Forsøget med eud 8/9 udspringer af den politiske aftale "*Fra folkeskole til faglært – erhvervsuddannelser til fremtiden*" fra 22. november 2018. **Formålet** med forsøget er fortsat at afprøve, om en organisering af undervisningen, der mere målrettet sigter mod at forankre eleverne i en erhvervsuddannelse, får flere elever til at gennemføre folkeskolen og søge optagelse på en erhvervsuddannelse efter 9. klasse.

Forsøget gennemføres i perioden fra 2023/2024 til og med 2025/2026. Det er ikke længere muligt at tilmelde sig forsøget, da ansøgningsfristen er lukket. Som tidligere orienteret i brev til kommunalbestyrelsen af 10. marts 2025 (*Brev om ændrede rammer og vilkår for forsøg med eud 8/9 i 2025/26 og kommende puljeudmelding*), kan I fortsat søge puljemidler til helt eller delvist at dække kommunens udgifter til køb af undervisning på en erhvervsskole. Sker der ændringer i jeres deltagelse, eller ønsker I at afmelde jer forsøget, skal I fortsat underrette styrelsen herom. Se nærmere i afsnit 5 og 6.

Forsøget med udskolingslinje eud 8/9 videreføres i skoleåret 2025/2026, men er ikke længere et rammeforsøg, der fraviger folkeskolelovens bestemmelser (folkeskolelovens § 55, stk. 1). I stedet gennemføres forsøget inden for rammerne af den nye lovgivning om juniormesterlære (folkeskolelovens § 9 a). Derfor omtales eud 8/9 i skoleåret 2025/2026 som et forsøg og ikke længere som et rammeforsøg.

I skal være opmærksomme på, at I som kommune også skal tilbyde den almindelige juniormesterlæreordning i 8. og 9. klasse. Se nærmere herom i afsnit 4.

2. Tidsplan

- Aktivitetsperiode: Skoleåret 2025/2026.
- Frist for indsendelse af årlig afrapportering: 30. september 2026 (for skoleåret 2025/2026).

3. Vilkår og rammer for eud 8/9 i skoleåret 2025/2026

I dette afsnit beskrives vilkår og rammer for eud 8/9 i skoleåret 2025/2026.

I bilag 1 fremgår en skematisk oversigt, som opsummerer forskellene mellem det tidligere rammeforsøg med eud 8/9, forsøg med eud 8/9 i skoleåret 2025/2026 og den almindelige juniormesterlære.

3.1. Justerede vilkår og rammer for eud 8/9 fra 2025/2026

Som følge af at eud 8/9 udskolingslinjen bliver en særlig ordning inden for juniormesterlære, gælder følgende justerede vilkår og rammer i skoleåret 2025/2026 for forsøget:

- Elever i eud 8/9 skal registreres som juniormesterlæreelever og afslutter folkeskolen med afgangseksamen med juniormesterlære. Tidligere fik elever i eud 8/9 ikke en afgangseksamen. For at bestå folkeskolens afgangseksamen med juniormesterlære skal eleven:
 - Til prøve i dansk og matematik
 - Opnå et karaktergennemsnit på mindst 2 i henholdsvis dansk og matematik i de bundne prøver (mundtlig dansk, skriftlig dansk og skriftlig matematik)
 - Gennemføre en afsluttende evalueringssamtale om juniormesterlæreforløbet.
- Eleven har med en bestået afgangseksamen med juniormesterlære direkte adgang til erhvervsuddannelserne (uden eux), hvilket ikke var tilfældet tidligere. Optagelse på andre ungdomsuddannelser vil kræve, at eleven går til optagelsesprøve og/eller samtale, se specificeret nedenfor:
 - Eux: Elever der har bestået folkeskolens afgangseksamen med juniormesterlære vil kunne opfylde adgangskravene til eux ved at gå til en optagelsessamtale på erhvervsskolen. Har eleven ikke bestået folkeskolens afgangseksamen med juniormesterlære, vil eleven også skulle til optagelsesprøve.
 - 3-årig gymnasial uddannelse: Elever vil kunne opfylde adgangskravene til en gymnasial uddannelse ved at gå til en optagelsesprøve- og samtale.
 - 2-årig hf: Optag på hf direkte efter 9. klasse er ikke muligt for eud 8/9-elever, men vil kunne lade sig gøre efter et 10. klasseforløb.
 - FGU, STU: Målgruppevurdering til FGU og STU er ikke påvirket af forsøgets rammer.
- Eleverne skal fortsat undervises i dansk, matematik, engelsk og fysik/kemi, men det er frivilligt for eleven af aflægge prøver i engelsk og fysik/kemi. Prøver i engelsk og fysik/kemi var tidligere obligatoriske.
- § 16 a om understøttende undervisning er ophævet som led i folkeskolens kvalitetsprogram. Det betyder, at det tidligere fravigede krav om understøttende undervisning nu bortfalder generelt.
- Kommunen skal vejlede elever og forældre, som deltager i eud 8/9 om:
 - De ændrede prøver og eksamenskrav

- Øvrige juniormesterlæretilbud, som kommunen tilbyder herunder muligheden for at komme i praktik. Se mere om kommunens forpligtelse til at etablere en juniormesterlære for alle elever, der ønsker det i afsnit 4.
 - Mulighed for at vende tilbage til almindelig undervisning.
 - Den på forhånd begrænsede fagrække i forsøget indebærer, at eleven ikke aflægger alle prøver. Elever, der deltager i ordningen, skal derfor informeres om betydningen for deres muligheder for at blive optaget på en ungdomsuddannelse, som nærmere beskrevet ovenfor. Det påhviler kommunen at udarbejde skriftlig information herom, samt at sikre, at elev og forældre er bekendt med mulighederne og konsekvenserne ved at tage imod tilbuddet om eud 8/9
- Der kan optages nye elever i 2025/2026, såfremt de falder inden for målgruppen og visiteres.

3.2. Fortsat gældende vilkår og rammer

Målgruppe og visitation

- Målgruppen for forsøget er fortsat unge med særlige behov for undervisningsforløb i 8. og 9. klasse, hvor praktisk og teoretisk indhold kombineres i en undervisning, der kan finde sted på og uden for skolen, jf. folkeskolelovens § 9, stk. 4. Herunder elever, der er i risiko for ikke at påbegynde eller gennemføre en ungdomsuddannelse - for eksempel elever, som mangler motivation i undervisningen. Det skal derfor på forhånd være vurderet og accepteret med inddragelse af den kommunale ungeindsats, forældre og elev, at tilbuddet alene indeholder undervisning i de nævnte fag i folkeskolen og i praksisorienterede valgfag på erhvervsskolen, og at dette er konkret vurderet at være det bedste tilbud for den enkelte elev. Der skal altid være tale om et frivilligt tilbud for eleven. Optagelse sker derfor alene efter aftale med forældre og elev.

Undervisning

- Forløbene kombinerer dansk, matematik, engelsk og fysik/kemi med praktiske forløb på en erhvervsskole.
- Den reducerede fagrække skal give plads til undervisning i de praksisorienterede valgfag på en erhvervsskole, som orienterer sig mod erhvervsuddannelserne. Disse fag skal derfor udgøre et væsentligt større tidsmæssigt omfang end forudsat i de vejledende timetal for valgfagene, og skal svare til en-to dage om ugen. Forsøget kan således tilrettelægges, så undervisningen veksler mellem, at eleverne tre-fire dage om ugen bliver undervist i folkeskolen i den reducerede fagrække og en-to dage om ugen i praksisorienterede valgfag på erhvervsskolen. Undervisningen kan også tilrettelægges sådan, at eleverne bliver undervist i folkeskolen i den reducerede fagrække om formiddagen og i praksisorienterede valgfag på erhvervsskolen om eftermiddagen.

- Der kan indgå øvrige elementer i undervisning, (introduktionskurser, brobygning, virksomhedsbesøg mv.), så længe hovedvægten af undervisningen er på de fire fag i den reducerede fagrække og praksisorienterede valgfag på erhvervsskolen.
- Eleverne vil i forsøget blive undervist i en klasse/hold. Eleven kan til enhver tid vælge at komme tilbage til den almindelige undervisning. Da der i forsøget vil mangle en del af fagrækken, vil det betyde, at en elev, der vælger om, i fornødent omfang skal have supplerende undervisning eller anden faglig støtte, jf. folkeskolelovens § 5, stk. 5.

Placering og organisering

- Udskolingslinjen med eud 8/9 skal etableres på én eller flere af kommunens folkeskoler. Det er således ikke muligt at placere undervisningen i den begrænsede fagrække i folkeskolen på en erhvervsskole, ungdomsskole, FGU eller andre institutioner, der ikke er folkeskoler. Alle kommunens elever inden for målgruppen af folkeskolelovens § 9, stk. 4, kan fra 7. klasse få tilbud om at starte forløbet i 8. klasse. Ved en sådan organisering vil pågældende skole, hvor udskolingslinjen er etableret, være elevens distriktsskole. Forsøget indebærer derfor en generel fravigelse af folkeskolelovens § 36, stk. 2, om distriktsskoler.
- Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at linjen er åben for elever fra andre kommuner, hvilket i givet fald sker efter reglerne om frit valg. Pladserne tilbydes efter objektive kriterier, hvis der er flere ansøgere end pladser på en linje.

Driftsoverenskomst og opbakning til forsøgsdeltagelse

- Det er en grundbetingelse i forsøget, at kommunalbestyrelsen har indgået en driftsoverenskomst med en erhvervsskole om valgfagsundervisningen inden for rammerne af *folkeskolelovens § 22, stk. 8 og 9 og bekendtgørelsen nr. 230 af 18. marts 2020 om overenskomster*. STUK har først givet endeligt tilsagn om deltagelse i forsøget, når overenskomsten er fremsendt. Dette er fortsat en forudsætning for deltagelse i forsøget i skoleåret 2025/2026.
- Deltagelsen i forsøget med eud 8/9 skal godkendes politisk og blandt skolebestyrelsen (-erne), og der skal foreligge dokumentation for opbakning til forsøgsdeltagelsen. Dette er fortsat en forudsætning for deltagelse i forsøget i skoleåret 2025/2026.

Øvrig

- Kommunerne skal fortsat afrapportere, så STUK kan indsamle viden om ordningen. Se nærmere i afsnit 6. erfaringsopsamling.
- Folkeskolelovens regler skal i øvrigt overholdes.

4. Sammenhæng til den almindelige juniormesterlære

Styrelsen gør opmærksom på, at kommuner, der deltager i forsøget, både skal tilbyde eud 8/9 udskolingslinjen til eleverne i målgruppen herfor og en almindelig juniormesterlæreordning, der er åben for alle elever i 8. og 9. klasse.

Det er muligt at tilrettelægge juniormesterlæreordningen i jeres kommune, som en eud 8/9 ordning i forhold til fagrækken og det praktiske undervisningsforløb. Det betyder, at for elever i juniormesterlære uden praktikplads kan I tilbyde de samme praktiske undervisningsforløb som for de elever, der er i eud 8/9-ordningen.

Her skal I dog være opmærksomme på, at elever i juniormesterlære som udgangspunkt skal i praktik på en virksomhed, men tilbydes et praktisk undervisningsforløb, hvis de ikke har en godkendt praktikaftale eller ikke ønsker en praktikplads.

Det er muligt at samle eleverne i juniormesterlære med eleverne i eud 8/9 udskolingslinjen i undervisningen i den reducerede fagrække. Hvis der er forskel på fagrækken, skal der i skemaplanlægningen tages højde herfor.

[Læs mere om juniormesterlære på uvm.dk.](https://uvm.dk)

5. Økonomi

Kommuner, der er godkendt til at deltage i forsøget, kan ansøge om et tilskud, der helt eller delvist dækker kommunens udgifter til køb af undervisning på en erhvervsskole i skoleåret 2025/2026. Der er afsat 7,0 mio. kr. i 2025 til understøttelse af forsøget.

5.1. Hvordan søges der om tilskud

Vejledningen og ansøgningsskemaet, som skal anvendes til ansøgningen, findes på puljeudmeldingssiden på uvm.dk/puljer. Læs "Vejledning om pulje til understøttelse af forsøg med udskolingslinje eud 8/9 (skoleåret 2025/2026)" for information om ansøgningsproceduren, krav og vilkår for ansøgning og tilskud samt kriterier for behandling af ansøgningen.

6. Ændringer

Hvis forsøget ikke igangsættes, eller det ophører før tid, skal dette meddeles styrelsen. Hvis der sker ændringer i det godkendte forsøg, skal styrelsen kontaktes for at afklare ændringernes betydning for forsøgsgodkendelsen. Se kontaktoplysninger nederst.

7. Erfaringsopsamling

Kommuner, der indgår i forsøget, forpligter sig til at indgå i en erfaringsopsamling af forsøget. Deltagende kommuner og skoler vil være forpligtede til at udfylde og indsende "Årligt afrapporteringsskema vedr. deltagelse i rammeforsøg med udskolingslinje eud 8/9" senest **30. september 2026**, deltage i eventuelle dataindsamlinger og øvrige aktiviteter, som er nødvendige

for at etablere et godt grundlag for erfaringsopsamlingen.

I afrapportering skal kommunen oplyse følgende, ligesom i de foregående år:

- Antal elever omfattet af ordningen, herunder hvilke fag, valgfag og prøver eleverne har gennemført, og hvor mange elever, der har søgt om optagelse på en erhvervsuddannelse efterfølgende.
- Hvordan samarbejdet har fungeret mellem folkeskolens og erhvervsskolens lærere, samt med elever og forældre.
- Opfyldelsen af forsøgets formål, herunder hvilke indsatser der er gennemført, hvilken effekt der er skabt for eleverne og hvilke succeskriterier og mål, der er opnået.
- Hvilke erfaringer kommunen har gjort sig, og hvilke udfordringer kommunen har oplevet i forbindelse med forsøget, og hvilke tiltag der er gjort for at imødekomme disse.
- Beskrivelse af, hvordan forsøgets erfaringer vil blive anvendt i kommunens fremtidige arbejde med elever i målgruppen.

8. Har du spørgsmål?

Hvis du har spørgsmål til rammer og vilkår for deltagelse i 2025/2026, kan du rette henvendelse til: Center for Folkeskoles mail stuk.cf@stukuvvm.dk.

Bilag 1: Sammenligning: Eud 8/9 i 2025/2026, tidligere eud 8/9 og almindelig juniormesterlære

Nedenstående tabel giver et samlet overblik over, hvordan eud 8/9 i skoleåret 2025/2026 adskiller sig fra den almindelige juniormesterlære og tidligere eud 8/9 ordning til og med skoleåret 2024/2025. Tabellen viser ændringer i eksamen og adgangsforhold til ungdomsuddannelser, som følge af at forsøget i 2025/2026 bliver en særlig ordning inden for juniormesterlære.

Emne	Tidligere eud 8/9	Eud 8/9 i 2025/2026	Almindelig juniormesterlære
Målgruppe	Unge med særlige behov, der er i risiko for ikke at påbegynde eller gennemføre en ungdomsuddannelse. Tilmelding sker alene efter aftale med forældre og elev.	<i>Samme som tidligere eud 8/9.</i>	Alle elever i 8.-9. klasse kan vælge ordningen med forældres samtykke.
Undervisning sfag	Undervisning i dansk, matematik, engelsk og fysik/kemi er obligatoriske.	<i>Samme som tidligere eud 8/9.</i>	Kun dansk og matematik er obligatoriske. Det anbefales, at kommunerne også tilbyder engelsk og fysik/kemi.
Praktiske forløb/praktik	Praktiske forløb skal foregå som praksisorienterede valgfag på en erhvervsskole med mulighed for kortere praktikforløb.	<i>Samme som tidligere eud 8/9.</i>	Praktiske forløb kan foregå på en erhvervsskole, FGU eller kommunal ungdomsskole. Det kan også foregå som praktik i en virksomhed.
Eksamen	Prøver i dansk, matematik, engelsk og fysik/kemi. Ingen afgangseksamen.	<i>Ændret fra tidligere eud 8/9:</i> Afgangseksamen med juniormesterlære. Det indebærer obligatoriske prøver i dansk og matematik samt evalueringssamtale. Derudover frivillig prøve i engelsk og fysik/kemi.	Afgangseksamen med juniormesterlære. Det indebærer obligatoriske prøver i dansk og matematik samt evalueringssamtale.

Emne	Tidligere eud 8/9	Eud 8/9 i 2025/2026	Almindelig juniormesterlære
Adgang til ungdomsuddannelser	Ingen retskrav på adgang til ungdomsuddannelse. Adgang via optagelsesprøve og samtale.	<i>Ændret fra tidligere eud 8/9:</i> Adgang til eud (uden eux) ved bestået folkeskolens afgangseksamen med juniormesterlære. Optag på andre ungdomsuddannelser ved optagelsesprøve og/eller samtale.	Adgang til eud (uden eux) ved bestået folkeskolens afgangseksamen med juniormesterlære. Optag på andre ungdomsuddannelser ved optagelsesprøve og/eller samtale.
Økonomi	Mulighed for at søge tilskud, der helt eller delvist dækker kommunens udgifter til køb af undervisning på en erhvervsskole.	<i>Samme som tidligere eud 8/9.</i>	Kommunerne DUT-kompenseres for juniormesterlæreordningen.
Understøttede undervisning	Fraveget krav om understøttende undervisning – valgfag kunne erstatte den understøttende undervisning.	<i>Ændret fra tidligere eud 8/9:</i> Kravet om understøttende undervisning bortfalder med folkeskolens kvalitetsprogram, derfor er kravet ikke længere fraveget.	